

Hannu Kokki
Anestesiologian professori
Itä-Suomen yliopisto
hannu.kokki@juef.fi

Ammatillista jatkokoulutusta

Sain erikoislääkärin oikeudet Lääkintöhallitukselta elokuussa 1988. Siitä kahden viikon kuluttua tutkinnon myöntäminen siirtyi yliopistoille. Tuolloin muutoksen arvioitiin sujuvoittavan tutkintoihin liittyvää byrokratiaa subsidiariteettiperiaatteen mukaisesti, mutta osa koki tämän läheisyyden enemmänkin pikkutarkkana päivien ja viikkojen laskemisena kuin byrokratian vähenemisenä. Viimeiset lähes 30 vuotta erikoislääkärin tutkinto on ollut yliopistollinen jatkotutkinto.

Helmikuussa astui voimaan laki, joka siirtää erikoislääkärikoulutuksen ohjauksen STM:lle. Uudessa mallissa erikoislääkärikoulutus on yliopistotutkinnon jälkeistä ammatillista jatkokoulutusta. Lain tavoite on parantaa koulutuksen valtakunnallista ohjausta ja tarkentaa koulutusmäärien ennakointia, mutta lain perusteluissa todetaan, että tavoite on vahvistaa yliopistojen roolia koulutuksen sisällöllisessä ja laadullisessa ohjauksessa. Yliopistot valitsivat opiskelijat erikoislääkärikoulutukseen, mutta kriteereitä ei ole määritelty. Ohjaus siirtyy STM:lle, mutta sisällöstä ja laadusta vastaa yliopisto. Allekirjoittaneen on vähän vaikea ymmärtää tähän sisältyvää logiikkaa. Rahoitukseen ei olisi tulossa merkittäviä muutoksia. Jatkossakin STM maksaisi evo-rahoitusta, jolla katetaan palvelujärjestelmälle erikoislääkärikoulutuksen aiheuttamia kustannuksia.

Mitä tämä merkitsee erikoisalallemme? Anestesiologiassa ja tehohoidossa suurten massojen koulutustarve on loppunut ja jatkossa alalle

koulutetaan nykyistä vähemmän erikoislääkäreitä. Koulutettavalle tämä tarkoittaa parempaa koulutusta. Erikoistuvista tulee aidosti ammatillisia jatkokoulutettavia, joille on suunniteltu yksityiskohtainen koulutusohjelma koko erikoistumisen ajaksi. Klinikoiden työvoimatarpeesta, tuotannosta vastaa erikoislääkärit.

Anestesiologiassa ja tehohoidossa on koordinoitu alan koulutusvaatimuksia tähänkin asti. Maaliskuun professorikokouksessa sovimme jatkotoimista, joilla pyrimme vastaamaan alan muutoksiin. Yhtenä esimerkkinä uusista painotuksista on potilaan tilan arviointi. Leikkausta edeltävä arviointi on edellytys kustannustehokalle ja vaikuttavalle leikkaustoiminnalle. Koulutusjaksoihin pitää lisätä palvelu esitarkastuspoliklinikalla jo erikoistumisvaiheessa.

Yksi asia ei tule muuttumaan - jatkossakin erikoislääkärikoulutus vaatii kitkatonta yhteistyötä yliopiston ja sairaalan välillä. Avoin ja suvaitsevainen ilmapiiri edistää työyhteisön toimintaa ja erikoistuville lääkäreille annettavaa koulutusta.

P.S. Käydyssä SOTE-keskustelussa huolestuttavinta on puute kannanotoista miten koulutusta ja tutkimusta aiotaan edistää. ■

Yksi asia ei tule muuttumaan – jatkossakin erikoislääkärikoulutus vaatii kitkatonta yhteistyötä yliopiston ja sairaalan välillä.